

MAJLIS BISHAR BINAHA
KA DRAMA
UBALET DONSHIKOR

DA
STREAMLET DKHAR

2003

**KA JINGBISHAR BNIAH
IA KA DRAMA
U BAIEIT DONSHKOR**

by

STREAMLET DKHAR

2003

Published by
J.S. Dkhar,
Golf-Links, Khliehshnong,
SHILLONG - 793 001

KI LYNNONG

*KA JINGBISHAR BNIAH IA KA DRAMA
U BAIET DONSHKOR*

(C) Copyright : Dr. (Mrs.) S. Dkhar

First Edition 2003

Design & Layout
ESES PLUS

Printed at
Don Bosco Press,
Don Bosco Technical School
SHILLONG - 793 003

2D 1178

	Peij
I Ka Thymmei Ba La Pynshong Nongrim ia U Baiet Donshkor	8
II Ka Plot	25
III Ki Kam Bad Jinglong Ki Tyngshop-puron	57
IV Ka Bynta Ki Shakri Syiem Ha Ka Drama	92
V Ka Phang Pdeng	100
VI Ka Buit Thaw Drama	109
Ki Par Jingt看	116

Ha Ki Nongpule

Ha

*Ki Khun Kynthei bad Shynrang
Jo ng Nga*

“Nga don ka jingphohsniew ...”

Ha Ki Nongpule

Nongpule baieit,

Sa shisien pat nga dap da ka jingkmén bakhraw ba nga la lah ban pynmih pyrthei sa kane kawei pat ka kot, kaba nga ai kyrteng **Ka Jingbisha**r** bniah ia ka drama *U Baieit Donshkor***. Ha ka jingshisha nga la dei ban pynmih ia ka ha ka snem 1998, hadien ba nga la pynmih ia ka kot **Ka Jingbisha**r** bniah ia ka *Shangkhawiah ki Rang*** kumba nga la kular ha ka lamkhmat jong ka. Hynrei na ki daw ka jingdawa ka pla tyngka ban pynmih kot kam long kaba suk ha kajuh ka snem ar ne lai tylli, namar nga la hap pynmih shuwa ia ka thup poitri bad ar tylli ki kot drama ha kine ki snem ba la dep. Nga panmap na phi ba ngam shym la lah ban pynmih kloï ia kane ka kot, kaba ki samla pule ha ka kyrdan M.A. Khasi ki donkam ia ka namar ba ka *Original Text* kam don shuh ha lew la slem. Toi, la katta ruh, nga pynpaw ia ka jingsngewnguh kaba khraw ia u Trai Nongbuh Nongthaw ba nga la lah ban sei madan bad pynmih pyrthei bluit ia kaei kaba la thmu bad sah teng ha ki snem ba la leit. Nga pynpaw ruh ka jingsngewnguh ia ka tnat thoh bad pule jong ka Jylla Meghalaya kaba la iarap bei tyngka katto katne ha kaba pynmih ia kane ka kot.

Tang khyndiat tiak haba ngi phai dien biang sha ki snem ba la leit bad ia ka por ba la sdang ia ka Khasi Department ha N.E.H.U. Hood ka la long ka

jingjop thiaw ba la lah ban pynrung ia ka subjek Khasi haduh ka tei ka kyrdan. Hynrei, kam shym la long kaba suk pat ban ioh lut ia ki kot kiba pura ha ka khasi ki ban ia biang bad katei ka kyrdan pule. Ki nonghikai ha kato ka por ki dei na kiwei pat ki subjek, ym kiba la pass Khasi kum ha kine ki sngi, hynrei da ka jingiatrei lang jong ki ryngkat ka Syllabus Committee, ki la lah ban pynrung ia ki kot bapher bapher ki ban ia hap bad ka subjek, wat la dei ban hap shim da ki kot literashor jong ki phareng, hebru, sanskrit bad kiwei. Hynrei kaei kaba sngewtynn timer ban ong ka long ba naduh ba la sdang ia ka Khasi Department ha N.E.H.U. haduh mynta, ngi ia pyndonkam ia kane ka kot drama jong u D. S. Khongdup, *Ka Drama U Baieit Donshkor*. Ka long shisha ka jingkyrkhu ia ngi kum ka jaitbynriew ba ngi don ki akhia ka thoh ka tar kum une u rangbah. Hadian, ba nga la don ha ka kam hikai la kumba khathynriew snem eiei, nga sngew ba ka por ka la dei ban iasam bynta lem sha kiwei de ia la ki jingtip lyngba ka jingthoh. Bun na ki paidlang paidkar, kin ym sngewtynn timer eh ban pule ia kum kine ki jait jingthoh, namar kine ki jait jingthoh ki dei kham bunsien na ka bynta ki samla pule kiba iadei bad ka subjek. Nga thikna ba kane ka kot kan ym iaid dor ha iew ha hat, hynrei nga nud ban ong ba ngam shym thoh ia kiba kum kine ki jait kot ban kamai tyngka, hynrei ban pynroi bad sam lem ia ka jingtip sha kito kiba ieit ban pule bad wad bniah ia la ka jong ka thoh ka pule. Ha kane ka kynti ngan ym kynthoh eiei halor ka drama kumba nga la ju leh ha ki lamkhmat jong kiwei pat ki kot ba nga la pynmih pyrthei teng. Hynrei tang kawei nga kwah ban pynpaw ia ka jingsngewnguh kaba khraw ia baroh

ki nongpule kiba la ju kyrshan barobor ha kaba pule ia ki kot jong nga. Dei nangne ba nga ju ioh mynsiem na ka por sha ka por ban sei madan la ka jingtip ba la lum bad ban sam lem sha phi ruh.

Kyntang waiwot, shuwa ban pynkut, nga ai khublei ia baroh kito kiba la donkti ha kaba pynbit pynbiang ia kane ka kot khamtam eh ia i lok jong nga i Dr. S. Lamare iba la pynbit pynbiang bad pynitynnat ia ka jingsop kane ka kot, ia ka *ESES Plus Publishing House* kaba la leh ia ka *Layout bad Design*. Nga pynpaw ruh ia ka jingsngew nguh ia baroh ki khun ki kti jong nga bad ia ka iing hi baroh kawei kiba ju kyrshan ban ai mynsiem ba ngan thoh na ka por sha ka por. To u Blei un khyrkhu lang ia ngi baroh.

Khublei.

30 tarik, Jymmang 2003

Ka Nongthoh

KA JINGBISHAR IA
KA SHANGKHAWIAH KI RANG

STREAMLET DKHAR
1998

**Ka Jingbishar Ia
Ka Shangkhawiah
Ki Rang**

Streamlet Dkhar

Published by

ESES

GOLF-LINKS, SHILLONG

1998

KA JINGBISHAR ĪA KA SHANGKHAWIAH KI RANG

Copyrights : Streamlet Dkhar (1998)

First edition : 1998 - 2000 copies

11 1910

Don Bosco Press, Laitumkhrach,
Shillong - 793 003

Ka Jingthmu

Ka jingthmu ba kongsan ha kaba pynmih ĩa kane ka kot ***Ka Jingbishar ĩa Ka Shangkhawiah Ki Rang***, ka long ban ĩarap na ka bynta kito ki samla Khasi kiba pynkhreh na ka bynta ka eksamin **Meghalaya Civil Service (MCS)**. La ĩaleh katba lah ban pynbiang ĩa ka jingdawa ka *syllabus* ha ka Khasi drama jong katei ka eksamin; khnang ba ki samla kiba pynkhreh ĩa katei ka eksamin kin kham suk ban pule na kane ka kot. La bishar ĩa ki katto katne ki nongrim halor ka drama kum kawei na ki bynta ka Khasi *dramatic criticism* bad ĩa ka drama ***Ka Shangkhawiah Ki Rang*** hi. Don ki bynta ba la leh thikna na ka liang ka *theory*, hynrei don pat kiba nga ieh noh bad bishar beit tang ĩa ka kot, kum ha ka bynta jong ka plot. Nga la leh kham bniah ĩa kane ka bynta jong ka *theory* ha kawei pat ka kot ba la ai kyrteng ***Halor Ka Drama Bad U Baieit Donshkor***. Kumta ban ym pynlut por ne thoh biang ĩa kajuh, nga shim ĩa kane ka kabu ban kyntu ĩa phi ki samla pule ban pule ĩa katei ka kot ruh. Ym tang ban tip ĩa ka *theory* jong ka plot, hynrei ĩa kiwei pat ki *theory* ki bym don ha kane ka kot, khamtam ba ka dei ruh ha ka *syllabus* jong ka **MCS** eksamin.

Khatduh eh shwa ba ngan pynkut ia ka jingthmu nga pynpaw ia ka jingsngewbha kaba khraw, lada kane ka kot ka lah ban ai jingmyntoi ia ki samla pule baroh jong ka kyrdan pule *Graduate* bad *Post-graduate*. La pynkhreh ia ka tang ha i por iba lyngkot, lada don kam ban pynbha ngan sa leh ha ka *edition* kaba bud.

Khublei

I Nongthoh

DEDICATED

**TO THE LOVING MEMORY OF
MY BELOVED FATHER**

(L) LEKTOWELL WAHLANG

Ki Lynnong

	Peij
1. Ka Saiñdur ia Ka Shangkhawiah Ki Rang	9
2. Ka Plot	24
3. Ka Jinglong Ki Tyngshop Ki Puron	34
4. Ka Phangpdeng Ha Ka Shangkhawiah Ki Rang	78
5. Ka Bynta Ki Bor Bamaia Ha Ka Shangkhawiah Ki Rang	81
Ki Par Jingtíp	90

Lynnong IV

Ka Phang Pdeng Ha Ka Shangkhawiah Ki Rang

*H*a baroh ki tnat jong ka literature naduh ka novel, ka drama, ka poetry bad ki ese ki don ha ki la ka phang pdeng. Ha kane ka drama ruh ngin lap ia ka phang pdeng ba u nongthoh u la ai. Ki drama kiba mih pyrthei ha ka spah snem ba Khatkhyndai, bunsien hi ki shad tawiar tang ha kine ki phang - Ka Hok, ka Jingshisha bad ka Jingieit. Khyndiat eh kiwei ki pynpaw ia ka phang ka jingduk bad ka jinglanot. Hynrei ka drama ***Ka Shangkhawiah Ki Rang***, ka pher bak-ly-bak na kitei ki phang ba la kdew. Hadien ba la dep bishar bad pule bniah ia kane ka drama, lah ban ong ba ka phang pdeng jong ka ka shad tawiar ha "ka jingkhwan spah". Teng teng haba shu bishar kyllum, ka i kumba kane ka drama ka don ia ka thong ban kdew ba ka phang jong ka ka long halor ka hok kaba jop pyrshah ia ka pap. Ha kawei pat ka bynta, ngi iohi kumba u nongthoh u mut ban pynphalang halor ka phang "ka jingaid nuti" (prostitution). Wat la kitei baroh ar ba nga kdew hadien ki don ka bynta ba kongsan ha ka drama, pynban ka phang jong ka jingkhwan spah, i kumba ka pynbiang lut ia ka jingdawa jong ka drama na baroh ki liang. Ka jingkhwan spah kum ka phang ha kane ka drama ka pynlong ia u ne ka tyngshop-puron ba sniew ban lalot spah ym da kaba trei shitom, hynrei da

kaba shu ioh ei da ki buit bad ki kam sniew jong ki. Ki da threw ban pyndap ia ka jingkwah ka dohnud jong ki da ka spah pyrthei bym hok.

Haba iakren shaphang kane ka phang, to ngin iashim ia ka kyntien "threw" kaba lah ban pynsgewthuh ia uba bun uba lang ba haba u ne ka nongthrew ki kwah dik dik, ka mut ba kim bit ban duh ia kata kaba ki kwah. Kumba ong ha ka ktien English ia kawei ka jingong, "Buy, steal or borrow I must have it." Na kane ka jingong ym iohi ba ka puron jong kane ka drama kaba long ka Madina ba ka lah ban pynbiang ia ka jingdawa jong katei ka jingong. Lah ban iohi ba ka Madina ka lah ban tuh ne ioh ei ia ka spah, ym ban thied ne pan kylliang. Katei ka phang ka pynkha shuh shuh ia ki jingjia ha ka drama kiba ktah ia ka imlang sahlang. Kane ka phang ka shad tawiar ha u Shamarkhan bad ka Madina. Ka jingkhwan spah u Shamarkhan bad ka Madina ka pynlong ia kiwei pat ki tyngshop ka drama ba kin liat ha ki liewlep jong ka jingsniew, kum ka khalai, ka dih kiad bad ka awria kynthei. Ka Madina, halor katei ka phang ka klet noh ia lade ba ka dei ka kynthei Khasi, kaba dei ban ri ban dup ia ka burom ka ijot. Hynrei ka Madina ka la pynjot ia lade bad ia la ka long rynieng da ki kam nuti jong ka. Ka thong jong ka, ka long beit ban kamai spah da kita ki kam awria; kam salia shuh ia ka kheiñ kur kheiñ kha, kam don ruh ia ka tip briew ka tip Blei. Namar ba ka thong jong ka ka long ban ioh spah, tang katta ka biang na ka bynta ka jingim jong ka. Dei na ka bynta ka spah ba ka la pynngop ia u Suraiji, u khun jong u nongkhaii mawkordor bad ia u Jan u khun jong u Jamindar Saponu. Ki tyngshop ki puron ki isih ia ka jinglong lyngkar jong ka ba ka long ka nongpynjot khiew ja; kumba isih ka Jani, u Thakur bad

u Saponu ha ka drama. Ha ka imlang ka sahang ba shisha ruh ym don ba lah ban shah, kum ia kata ka jinglong ba ka Madina ka don.

Ban ym pynjrong ia kane ka lynnong, lah ban ong ba kane ka phang ka thong ia baroh kiwei pat ki jingsniew ba lah ban shem ha ka drama. Naduh ha ka khalai lah ban thong da ka pisa ban iohnong; uba ioh u khur lut ia ka spah. Lada u duh, u thong da kaei kaei kaba u don, kum ban shu byndi da ki tiar kordor lane ka iing ka sem kumba la pynpaw ha ka drama. Ka die kiad ruh ka dei sa kawei pat ka kam ioh spah ka Madina. Ka ai kiad ia ki *customer* jong ka bad ka pyndonkam da ki bor jadu ban khring ia ka spah jong ki. Ki briew ki jot ha ka dih kiad kumba jot u Suraiji ne u Jan. Ka ia id awria ruh ka dei kawei pat ka jingsniew ba la pynkha na katei ka phang. U Suraiji bad u Jan ki kylla awria namar ka Madina ka da threw lalot shisha ia ka spah jong ki. Baroh ar ngut ki la kylla long ki lang knia bad ki mraw ha ka kti ka Madina. Ia ka spah ka phew ki la leit theh lut ha ka, bad ka iing jong ki ka jot ka pra.

Halor kitei ki mat ba la kdew haneng, lah ban ong namarkata, ba ia ka phang pdeng katei ka drama la pyniaid da ki bor jadu ka Madina ba la ai da u Shamarkhan lyngba ka jinglalot bad khwan spah jong ki ban myntoi shimet. Tang khyndiat eh lah ban iohi ia ka phang "ka jingieit" lyngba ka Jani ia la u tnga jong ka u Jan bad ia u khun jong ka u Thersing. Hynrei ia ka drama hi baroh kawei la pynshad tawiar halor ka jingkhwan spah bad katei ka phang ka kah syrngiew noh ia kiwei pat ki phang barat (minor themes) ha kane ka drama.